

Dosarul nr. 3ra-1388/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. R. Berdilo)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Simciuc, V. Sîrbu, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Batîr împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea răspunsului ca fiind ilegal, repunerea în dreptul lezat, obligarea la recalcularea și achitarea pensiei pentru vechime în muncă

împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 27 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care a fost admisă acțiunea

constată:

La 7 august 2017, Valeriu Batîr a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea răspunsului ca fiind ilegal, repunerea în dreptul lezat, obligarea la recalcularea și achitarea pensiei pentru vechime în muncă.

În motivarea acțiunii a invocat că începând cu 13 septembrie 2006 până în anul 2011, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la procuratură, în vigoare la acel moment, i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă în mărime de 80 % din salariul mediu lunar, potrivit funcției deținute, pe care o primea regulat, cu respectarea obligatorie a principiului recalculării pensiei la fiecare majorare ordinară a salariului lunar al procurorului în exercițiu.

În corespundere cu prevederile art. 34 alin. (6) din Legea menționată, procurorii pensionari beneficiau de dreptul de recalculare a pensiei în dependență

de majorarea salariului procurorului în exercițiu, drept pe care dânsul l-a dobândit la 24 martie 2006.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 37 din 7 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar, salariul procurorului s-a majorat cu 35 %, care se efectuează începând cu 1 ianuarie 2013.

A remarcat că, deși sunt întrunite toate condițiile prevăzute de lege, Casa Națională de Asigurări Sociale, din motive neîntemeiate, nu a efectuat recalcularea pensiei, lipsindu-l de dreptul dobândit licit în anul 2006 de recalculare a pensiei, stabilindu-i mărimea pensiei cu aplicarea mecanismului general de indexare a acesteia la 1 aprilie a fiecărui an.

A relatat că la 17 iulie 2017, s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu o cerere prealabilă întru restabilirea în dreptul de a beneficia de principiul recalculării pensiei în legătură cu majorarea salariului procurorului în funcție.

La 28 iulie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale i-a expediat răspunsul nr. B-1331/17 din 28 iulie 2017, prin care a refuzat în recalcularea pensiei ca procuror din salariul majorat al procurorilor în exercițiu, fiind invocat ca motiv lipsa temeiului legitim.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 166, 167, 267, 268 CPC, art. 3 alin. (1) lit. a), b), c), 5 lit. a), 16 alin. (1), (3), 17 alin. (1) lit. a), 25 alin. (1) lit. b), 26 alin. (1) lit. b), 27 din Legea contenciosului administrativ, Legii nr. 902 din 29 ianuarie 1992, Legii nr. 118 din 14 martie 2003, Legii nr. 294 din 25 decembrie 2008, Legii nr. 3 din 25 februarie 2016, Legii nr. 37 din 7 martie 2013, Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013, Hotărârilor Curții Constituționale nr. 4 din 27 ianuarie 2000, nr. 9 din 30 martie 2004, nr. 27 din 20 decembrie 2011.

A solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-1331/17 din 28 iulie 2017, repunerea în dreptul lezat, precum și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite pensia pentru vechime în muncă reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului de secție în exercițiu din cadrul Procuraturii Generale, cu recalcularea acesteia, începând cu 1 ianuarie 2013 conform majorării generale a salariului procurorului în exercițiu, ținând cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie (13 septembrie 2006). Recalcularea de efectuat de fiecare dată la 1 a lunii în care a fost și/sau va fi efectuată majorarea salariului procurorului în exercițiu.

În cadrul ședinței de judecată din 27 februarie 2018, Valeriu Batîr a concretizat pretențiile, solicitând recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-1331/17 din 28 iulie 2017, repunerea în dreptul lezat, precum și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite pensia pentru vechime în muncă reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului de secție în exercițiu din cadrul Procuraturii Generale, cu recalcularea acesteia pentru întreaga perioadă de pensionare, începând

recalculul cu 5 aprilie 2013, ulterior continuând cu 1 august 2016, ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu pe perioada de pensionare și de funcția deținută la data ieșirii la pensie. Recalcularea de efectuat de fiecare dată la data de 1 a lunii în care a fost și/sau va fi efectuată majorarea salariului procurorului în exercițiu.

Prin hotărârea din 27 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea.

A fost anulată decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-1331/17 din 28 iulie 2017.

A fost repus Valeriu Batîr în dreptul lezat de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă în dependență de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu, ținându-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie.

A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze pensia pentru vechime în muncă și să achite pensia pentru vechime în muncă lui Valeriu Batîr, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului în funcție, cu recalcularea acesteia începând recalculul cu 5 aprilie 2013, ulterior continuând cu 1 august 2016, ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu pe perioada de pensionare și de funcția deținută la data ieșirii la pensie. Recalcularea de efectuat de fiecare dată la data de 1 a lunii în care a fost și/sau va fi efectuată majorarea salariului procurorului în exercițiu.

Prin decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea primei instanțe.

La 10 august 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

A remarcat că începând cu 1 iulie 2011, drepturile de pensionare a procurorilor sunt reglementate de prevederile art. 46² din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale, care nu prevede faptul că pensiile procurorilor și indemnizațiile viagere se recalculează în cazul majorării generale a salariului procurorilor.

Începând cu 1 iulie 2011, pensia procurorilor nu se mai recalculează, dar se indexează anual la 1 aprilie conform prevederilor art. 13 din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998.

A remarcat că prin instituirea de către legiuitor a unor prevederi de asigurare socială, dreptul procurorilor la asigurare socială este garantat și în continuare.

Noile prevederi legale au exclus posibilitatea recalculării pensiei procurorului în demisie în dependență de majorarea salariului procurorului în

exercițiu, însă legislatorul a prevăzut și a acordat o substituie echitabilă în acest sens prin faptul că pensia procurorilor se indexează anual la data de 1 aprilie.

Prima instanță practic a asimilat funcția de procuror cu cea de judecător, deși drepturile și obligațiile procurorilor, inclusiv protecția socială din partea statului a acestora a fost legiferată separat de cea a magistraților.

Astfel, dreptul procurorilor la recalcularea pensiei a fost inițial reglementat de art. 34 alin. (6) din Legea nr. 118 din 14 martie 2003, ulterior de art. 73 alin. (8) din Legea nr. 294 din 25 decembrie 2008, cadrul legal, în vederea recalculării pensiei, de care s-a bucurat și intimatul.

Însă, prin Legea nr. 56 din 9 iunie 2011, legislatorul a dispus înlocuirea dreptului la recalcularea pensiei de procuror cu dreptul la indexare anuală a acestei prestații sociale.

A evidențiat că nu poate fi reținut argumentul primei instanțe precum că Valeriu Batîr, fiind pensionar din 2006, a obținut dreptul la recalcularea pensiei conform prevederilor Legii vechi, prin urmare Legea nouă nu poate avea caracter retroactiv asupra dreptului său legitim dobândit anterior intrării în vigoare a Legii noi.

La 1 octombrie 2018, Valeriu Batîr a depus referință la recurs, solicitând respingerea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 10 august 2018 împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan